

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан І медичного факультету, доцент

 В.М. Компанієць

« 01 » 06 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КУРС ЗА ВИБОРОМ
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ

підготовки	<u>Магістра</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
галузі знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр за ОПП)
спеціальності	<u>222 «Медицина»</u> (шифр за ОПП і назва спеціальності)
кваліфікації професійної	<u>«Лікар»</u>

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради Студентського
самоврядування факультету

Протокол № 01/06
від « 01 » 06 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої ради
факультету

Протокол № 1
від « 01 » 06 2021 р.

Запоріжжя
2021

1. Загальна інформація про викладачів:

Доценко Сергій Якович, д.мед.н., професор, завідувач кафедри, dotsenko.sy@zsmu.zp.ua
кафедра: ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ З, адреса: м. Запоріжжя, Горіхівське шосе 10, КНП
«Запорізька обласна клінічна лікарня» ЗОР.

Рекалов Дмитро Геннадійович, д.мед.н., професор, rekalov.dg@zsmu.zp.ua
кафедра: ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ З, адреса: м. Запоріжжя, Горіхівське шосе 10, КНП
«Запорізька обласна клінічна лікарня» ЗОР.

Кравченко Володимир Іванович, к.мед.н., доцент кафедри, kravchenko.vi@zsmu.zp.ua
кафедра: ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ З, адреса: м. Запоріжжя, Горіхівське шосе 10, КНП
«Запорізька обласна клінічна лікарня» ЗОР.

2. Назва навчальної дисципліни і кількість кредитів:

Курс за вибором «Актуальні питання гастроентерології», 90 годин/3 кредити ЄКТС(лекцій – 0, практичних занять – 20, СРС – 70) .

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 9-го семестру на 5 курсі навчання, кафедра внутрішніх хвороб-З Запорізького державного медичного університету.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: анатомія, фізіологія, гістологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, патологічна фізіологія, патологічна анатомія, медичної і біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, рентгенологія, фармакологія, пропедевтика внутрішньої медицини, пропедевтика педіатрії, радіологія, гігієна та екологія, внутрішня медицина, хірургія, оториноларингологія, неврологія, інфекційні хвороби, епідеміологія, онкологія.

Постреквізити (перелік дисциплін, для вивчення яких є обов'язковими знання, здобуті при вивченні курсу за вибором «Актуальні питання гастроентерології»): внутрішня медицина, педіатрія, трансплантологія, гінекологія, хірургія, інфекційні хвороби.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Теоретичні основи і практичні підходи до виявлення, діагностики, лікування та профілактики хвороб органів травлення.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна:

- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог

Загальні:

- Здатність застосовувати знання з виробничої практики у практичних ситуаціях
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість робіт, які виконуються
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

Спеціальні (фахові, предметні):

- Збирання медичної інформації про стан пацієнта.
- Оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Діагностування невідкладних станів
- Визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі
- Визначення тактики ведення хворого в амбулаторних умовах при соматичній патології
- Ведення медичної документації
- Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання курсу за вибором «Актуальні питання гастроентерології» є вивчення найбільш поширених хвороб органів травлення в сучасній клініці на основі навчальної програми підготовки лікаря за фахом і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни.

5.3 Завдання вивчення дисципліни

По завершенню вивчення дисципліни студент має:

знати:

- етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань органів травлення згідно списку 1;
- типову клінічну картину найбільш поширених захворювань органів травлення;
- різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань органів травлення;
- диференціальну діагностику, обґрунтовувати і сформулювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань органів травлення;
- діагностика та надання медичної допомоги при невідкладних станах у гастроентерологічній клініці;
- первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань органів травлення;
- прогноз життя та працездатності при найбільш поширених захворювань органів травлення.

вміти:

- аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань органів травлення;
- виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань органів травлення;
- проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і сформулювати попередній діагноз найбільш поширених захворювань органів травлення;
- визначити тактику ведення (рекомендації стосовно режиму, дієти, медикаментозного лікування, реабілітаційні заходи) хворого при найбільш поширених захворювань органів травлення та їх ускладненнях;
- складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань органів травлення та їх ускладненнях;
- оцінювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених захворювань органів травлення;
- діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у гастроентерологічній клініці;
- проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених захворювань органів травлення;
- проводити медичні маніпуляції згідно списку 5;
- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у терапії.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з 1 розділу:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
1		л	п	с.р.
2	3	4	5	
Розділ 1 Актуальні питання гастроентерології				
Тема 1. Діагностичні труднощі ведення пацієнта з диспепсичним синдромом	18		4	14
Тема 2. Складнощі нозологічної діагностики у пацієнта з хронічним діарейним синдромом та закрепками	18		4	14
Тема 3. Алгоритми діагностики у пацієнта з жовтяницею	18		4	14
Тема 4. Диференційна діагностика у пацієнта з асцитом	18		4	14
Тема 5. Проблеми ведення пацієнта з абдомінальним болем	15		2	13
Залік	3		2	1
Усього годин	90		20	70

6. План вивчення навчальної дисципліни

Види навчальних занять: практичне, консультація.

Форми навчання: денна.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький, метод проблемного викладання.

Методи контролю: усний (виступи на практичних заняттях, опитування), письмовий (завдання), тестовий, практичний (практичні навички).

Форми підсумкового контролю: залік (семестр 9).

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, презентації, питання для поточного контролю, тести, задачі, практичні навички, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

7. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять - теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	54
2.	Курація тематичних хворих	10
3.	Індивідуальна робота: - Доповідь реферату на практичному занятті. - Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр. - Доповідь історії хвороби хворого на практичному занятті. - Написання тез, статей.	
4.	Підготовка до заліку	6
	Усього	70

Консультативна допомога: щоденно за необхідністю (1-2 год.)

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час проходження студентом on-line курсу. Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу та

відсоток правильних відповідей за результатами контролю кожної теми складає не менше 60%. Курс вважається не зарахованим, якщо пропущено хоча б одну тему, або відсоток правильних відповідей хоча б за однією темою менше 60%. Студенти, які успішно виконали програму, за результатами курсу отримують сертифікат з навчальної дисципліни. Наявність сертифікату є обов'язковою для допуску до диференційованого заліку. Практикум заповнюється студентом кожного заняття та підписується викладачем після завершення практичного заняття.

8. Список літератури

Базова

1. Передерій, В. Г. Основи внутрішньої медицини : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. Т. 1. Захворювання органів дихання. Захворювання органів травлення. Захворювання системи крові і кровотворних органів. Захворювання ендокринної системи / В. Г. Передерій, С. М. Ткач ; рец.: І. М. Скрипник, І. Л. Кляритьська. - Вінниця : Нова книга, 2018. - 640 с.
2. Передерій, В. Г. Основи внутрішньої медицини : підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. Т. 2. Захворювання системи кровообігу. Ревматичні хвороби. Захворювання нирок. Загальні питання внутрішньої медицини / В. Г. Передерій, С. М. Ткач ; рец.: Ю. М. Сіренко, О. П. Борткевич, Т. Д. Никула. - Вінниця : Нова книга, 2018. - 784 с.
3. Резніченко, Ю. Г. Гематологія дорослих та дітей : навч.-метод. посіб. / Ю. Г. Резніченко, С. Я. Доценко, Г. О. Леженко ; рец.: І. М. Фурштей, С. М. Недельська ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. - 248 с.
4. Сабадишин, Р. О. Гематологічні захворювання / Р. О. Сабадишин, І. М. Джула // Внутрішня медицина : підручник / Р. О. Сабадишин., В. Р. Смоляк, О. С. Гашинська; за ред. Р. О. Сабадишина. - Вінниця : Нова Книга, 2019. - 552 с. - Розд. 6. - С. 408-444
5. Скрипник, І.М. Хвороби органів кровотворення /І. М. Скрипник, Г.С. Маслова // Внутрішні хвороби : нац. підруч. для студентів мед. закл. вищ. освіти, лікарів-інтернів і слухачів закл. післядиплом. освіти, підпорядк. МОЗ України : у 2 ч. Ч. 1. Розділи 1-8 / Л. В. Глушко [та ін.] ; за ред.: проф. Л. В. Глушка ; рец.: М. В. Гребеник, В. А. Потабашній, І. М. Фуштей. - Київ : Медицина, 2019. - 680 с. - Розд. 8. — С. 601-678.

Допоміжна

1. Збірник інтегральних історій хвороб віртуальних хворих з поширеними захворюваннями внутрішніх органів : для самостійної роботи україномовних студ. III курсу по пропедевтиці внутр. медицини. Спец.: Лікувальна справа - 7.110101, педіатрія - 7.110104. Ч. III. Гастроентерологія. Нефрологія. Анемії. / В. В. Сиволап [та ін.] ; рец.: В. А. Візір, В. Д. Сиволап ; Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб з доглядом за хворими. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. - 86 с.
2. Михайловська, Н. С. Основи внутрішньої медицини: захворювання органів дихання, кровообігу, хвороби кровотворення, травлення, сечовиділення, ендокринної системи, сполучної тканини та професійні захворювання : зб. тестових завдань та ситуаційних задач для підсумкового контролю знань студ. III курсу II мед. ф-ту спеціальність "Лабораторна діагностика" за прогр. навч. дисципліни "Внутрішня медицина" / Н. С. Михайловська, О. О. Лісова ; рец.: І. М. Фуштей, О. А. Коваль ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра загальної практики-сімейної медицини. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. - 108 с.
3. Основи внутрішньої медицини: ендокринологія, гастроентерологія, пульмонологія, гематологія, фізіотерапія : навч.-метод. посіб. для викл. та студ. 4 курсу мед. ф-ту спец. "Лікувальна справа", "Педіатрія" / В. Д. Сиволап [та ін.] ; рец.: С. Я. Доценко, В. В. Сиволап ; МОЗ України, Запоріж. держ. мед. ун-т, Кафедра внутрішніх хвороб-1. - Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. - 112 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>
2. <http://www.eagen.org/>
3. <http://www.ers-education.org/guidelines.aspx>
4. <http://www.esmo.org/Guidelines/Haematological-Malignancies>

5. http://www.eular.org/recommendations_home.cfm
6. http://www.ifp.kiev.ua/doc/metoddoc/metodrec_ukr.htm
7. http://www.ifp.kiev.ua/index_ukr.htm
8. <http://www.oxfordmedicaleducation.com/>
9. <https://ehaweb.org/organization/committees/swg-unit/scientific-working-groups/structure-and-guidelines/>

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Види контролю

- Поточний
- Підсумковий (заключний)

Форми контролю

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями.

Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки студентів: тестові завдання, розв'язування ситуаційних задач; вміння проводити огляд пацієнта та оцінювати дані фізикального обстеження, результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, його систем та органів; вміння визначати непрацездатність; вміння спілкуватися з членами родини та складання програм профілактичного, при необхідності лікувального та реабілітаційного напрямку з урахуванням факторів ризику, віку і соціального стану сім'ї.

Для оцінювання **поточної навчальної діяльності** встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Форми проведення підсумкового контролю стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки (з використанням тестових завдань, усної співбесіди) та контроль професійних умінь (вирішення ситуаційних задач) відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну (60 балів). Студенти, які не пройшли онлайн курс із самостійної роботи не допускаються до підсумкового модульного контролю навіть за умови відсутності пропусків аудиторних занять незалежно від кількості набраних впродовж модуля балів.

Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні підсумкового модульного контролю, становить 80. Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як сума балів за поточну навчальну діяльність та підсумковий модульний контроль і має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні. **Максимальна кількість балів** при вивченні дисципліни **становить 200**, в тому числі **за поточну навчальну діяльність - 120 балів**.

10. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.